

Què és el trastorn mental greu?

El trastorn mental greu engloba un conjunt de malalties de naturalesa i simptomatologia clínica ben diverses. Totes elles tenen en comú que presenten criteris de gravetat i persistència en el temps, amb tendència al deteriorament i l'alteració de les relacions personals, familiars i socials de qui les pateix.

Dimensions

1. Diagnòstic:

Esquizofrènia i altres trastorns psicòtics, així com altres trastorns greus que generen importants discapacitats

2. Discapacitat:

Limitacions en el funcionament psicosocial i en l'autonomia personal

3. Durada:

Problemàtica de llarga durada

Conseqüències

Una vida més difícil, que es fa extensible a l'entorn familiar i social més directe, afectant les activitats de la vida diària, l'oci, el treball i les relacions socials.

Han d'aprendre a viure amb la malaltia. **No és fàcil però és possible.**

de l'alienat...

Tractament moral,
Phillipe Pinel
(1745-1826)

Teràpia institucional,
Herman Simón
(1867-1947)

Laborteràpia-
ergoteràpia
(1900-1972)

Reforma
psiquiàtrica:
tancament dels
antics hospitals
psiquiàtrics
(dècada dels 70-80)

S'integra la
cobertura sanitària
a persones amb
malaltia mental
mitjançant la Llei
General de Sanitat
(Llei 14/1986, 25 abril)

Confinament
a hospitals
psiquiàtrics
(segle XIX)

Lobotomia, Walter
Freeman (1945),
Comes insulínics,
banyeres d'aigua
freda
(1936-1950)

Primer tractament
farmacològic per a
la malaltia mental
(1950)

Moviment
d'antipsiquiatria
(Dècades dels anys 60-80)

Especialització dels
serveis i tractaments
al Centre Dr. Emili Mira
(1996-2013)

Rehabilitació Psicosocial

De l'alienat
a la persona

...a la persona

El tractament del trastorn mental greu: rehabilitació psicosocial

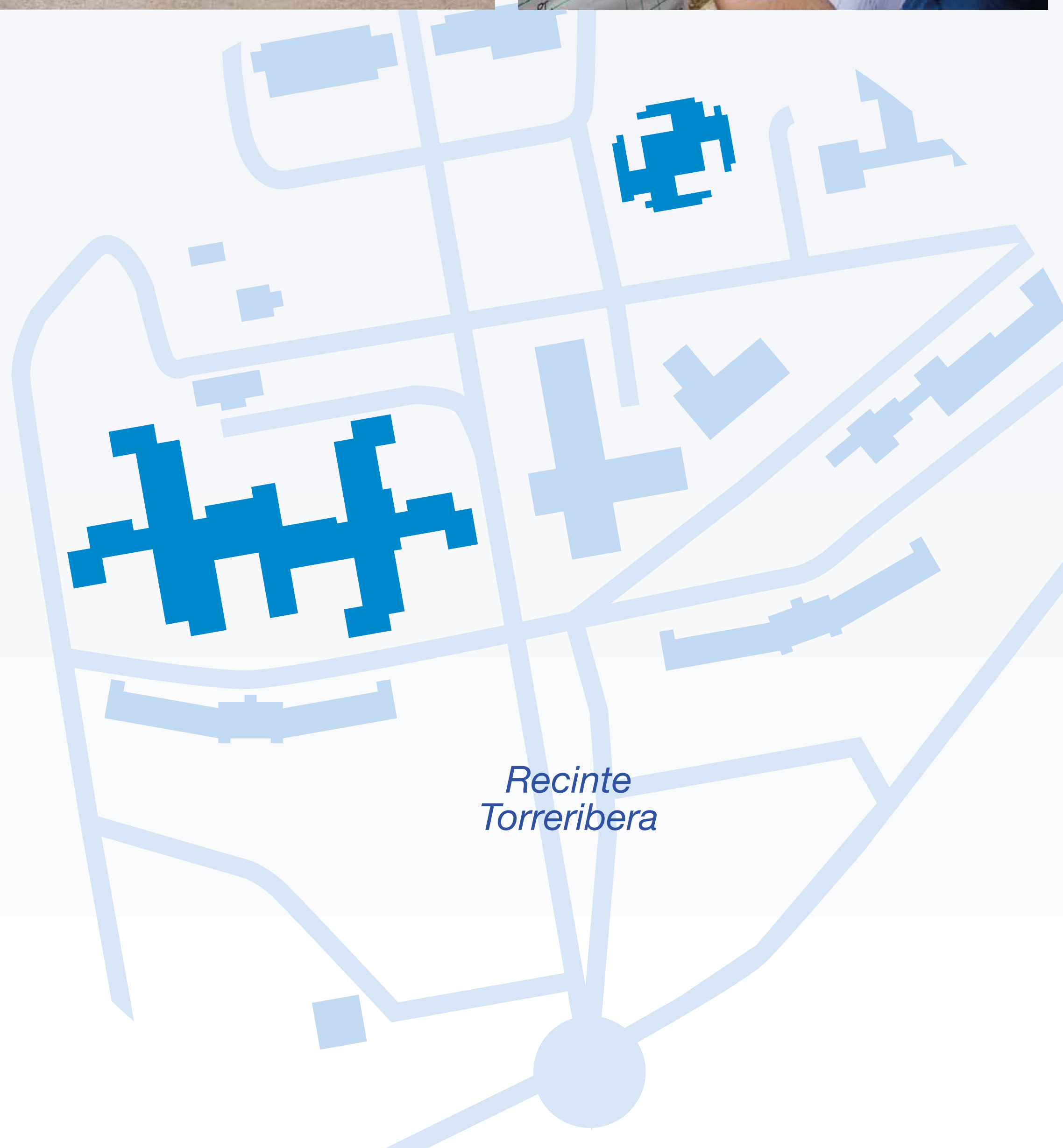
És una **filosofia d'intervenció assistencial** en l'abordatge del trastorn mental greu
(Doc INMSERSO 2003)

És el tractament d'elecció (OMS 2002) **per afavorir l'autonomia i independència** per a la reinserció sociofamiliar i laboral de persones amb trastorn mental greu
(M. Farkas 2006)

Els instruments per dur-la a terme són: **l'equip terapèutic interdisciplinari i la relació terapèutica**

Tractament **necessari per l'abordatge de símptomes** negatius (apatia, abúlia, aïllament social, pobresa emocional...), positius, cognitius i d'ansietat

El Centre Dr. Emili Mira de l'Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions (INAD) del Parc de Salut MAR (PSMAR) realitza aquest tractament des de l'any 1996

El Centre Dr. Emili Mira disposa d'una completa oferta de serveis en salut mental i sociosanitaris que comprèn tots els nivells de l'atenció sanitària: urgències, aguts i crisi amb hospitalització total o de dia, atenció ambulatoria multidisciplinària intensiva d'acollida ràpida i coordinació amb la xarxa d'atenció psiquiàtrica per al contínuum assistencial.

Què inclou el tractament de rehabilitació psicosocial?

Piràmide del tractament

Processos de rehabilitació i inserció social, familiar i laboral

Mètodes com l'artteràpia, les teràpies assistides amb animals, l'esport adaptat o el tractament en la comunitat (Kielhofner 2005)

Tractaments farmacològics, teràpies individuals i grupals

Avaluació i intervenció global: psiquiàtrica, neurocognitiva, ocupacional, funcional i social.

La rehabilitació dels dèficits derivats del trastorn mental greu

Grups
Consciència
de malaltia.
Rehabilitació
cognitiva

Centrats en
**readaptar les
funcions afectades**
per ajudar-los a adquirir
un nivell més alt de funcio-
nament psicosocial, dins
de les seves capacitats,
i d'independència
funcional possible

Grups
Intervenció
psicomotriu.
Expressió
corporal

Adquisició
de **consciència
corporal** treballant
els dèficits de coordinació,
percepció corporal,
sensibilitat, ritme,
lateralitat i tècniques
de relaxació

Grups
Habilitats
socials.
Comunicació
i interacció

La comuni-
cació **verbal
i no verbal**,
la interacció
en diferents
situacions,
el **contingut**
i l'**assertivitat**

Com capacitar l'autonomia i la independència per tenir un projecte de vida

Assessorar
Grups de
projecte de
vida,
agenda,...

Participar
En habilitats
d'oci

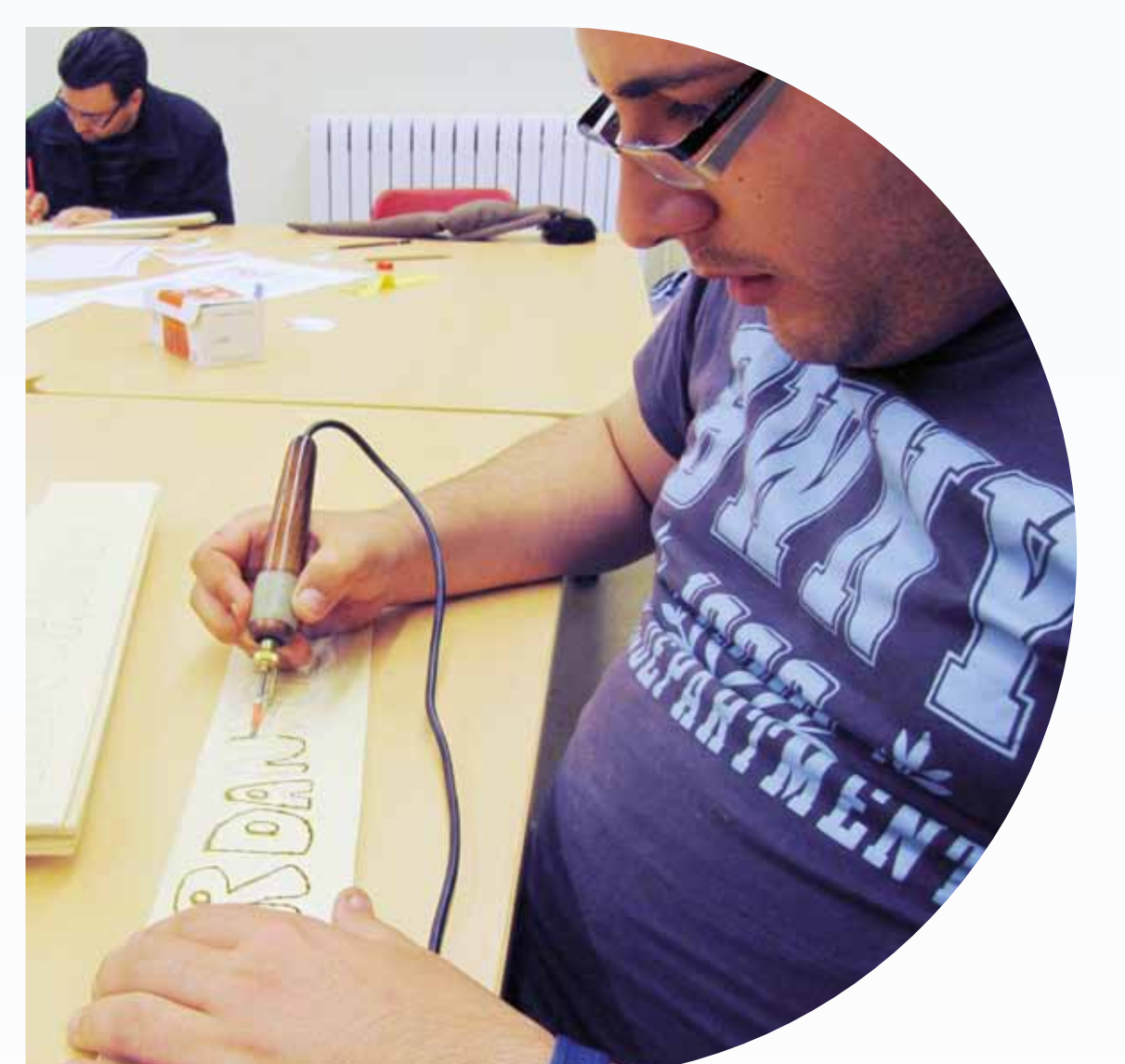
No es limita
a l'entrenament
d'hàbits, està basat en
un model de competència.
No hi ha prou en saber
executar rols, també és
indispensable **voler**
i tenir l'oportunitat
de fer-ho
(Albee 2003, Togliá
2008)

Capacitar
Habilitats
per a la llar

Entrenar
En habilitats
d'autonomia
personal

Empoderar
Habilitats
per al treball

Abordatge de l'afectivitat i l'ocupació significativa, mitjançant la interacció amb els animals de companyia

Rehabilitació Psicosocial

De l'alienat a la persona

Des de l'any 2007, al Centre Dr. Emili Mira es desenvolupen diverses intervencions basades en la interacció amb animals

Els tractaments assistits per animals (TAA) poden millorar el desenvolupament de la relació terapèutica, aconseguir que la situació terapèutica sigui més còmoda i servir com modeladors, facilitadors socials i amplificadors de la reactivitat emocional (Fine, 2010)

Programa de Voluntariat al Centre Comarcal d'Atenció Animals de Companyia del Barcelonès

Teràpia assistida amb animals de companyia

Colònia controlada de gats amb la Diputació de Barcelona i Progat

L'esport com eina terapèutica per a les malalties somàtiques, la inactivitat i l'aïllament social

La
inactivitat,
l'estil de vida passiu
i els psicofàrmacs
afavoreixen certes
patologies somàtiques
(obesitat, diabetis,
hipertensió,
dislipèmies...)

Al
Centre Dr.
Emili Mira
s'apliquen un total
de 23 activitats
esportives amb la
finalitat de millorar
la motivació

És
un dels
mètodes que
ofereix resultats directes
en la salut i el benestar,
a més d'afavorir
els processos d'inserció
social de les persones
amb malaltia
mental

L'esport
posseeix recursos per
desinstitucionalitzar
(referit a l'àmbit hospitalari)
i **reintegrar**
la persona, amb
discapacitat en la
societat
(Ross, 1983)

La comunitat com instrument de rehabilitació psicosocial per a la inclusió social

La meta final és la **integració** de cada persona en la seva comunitat natural

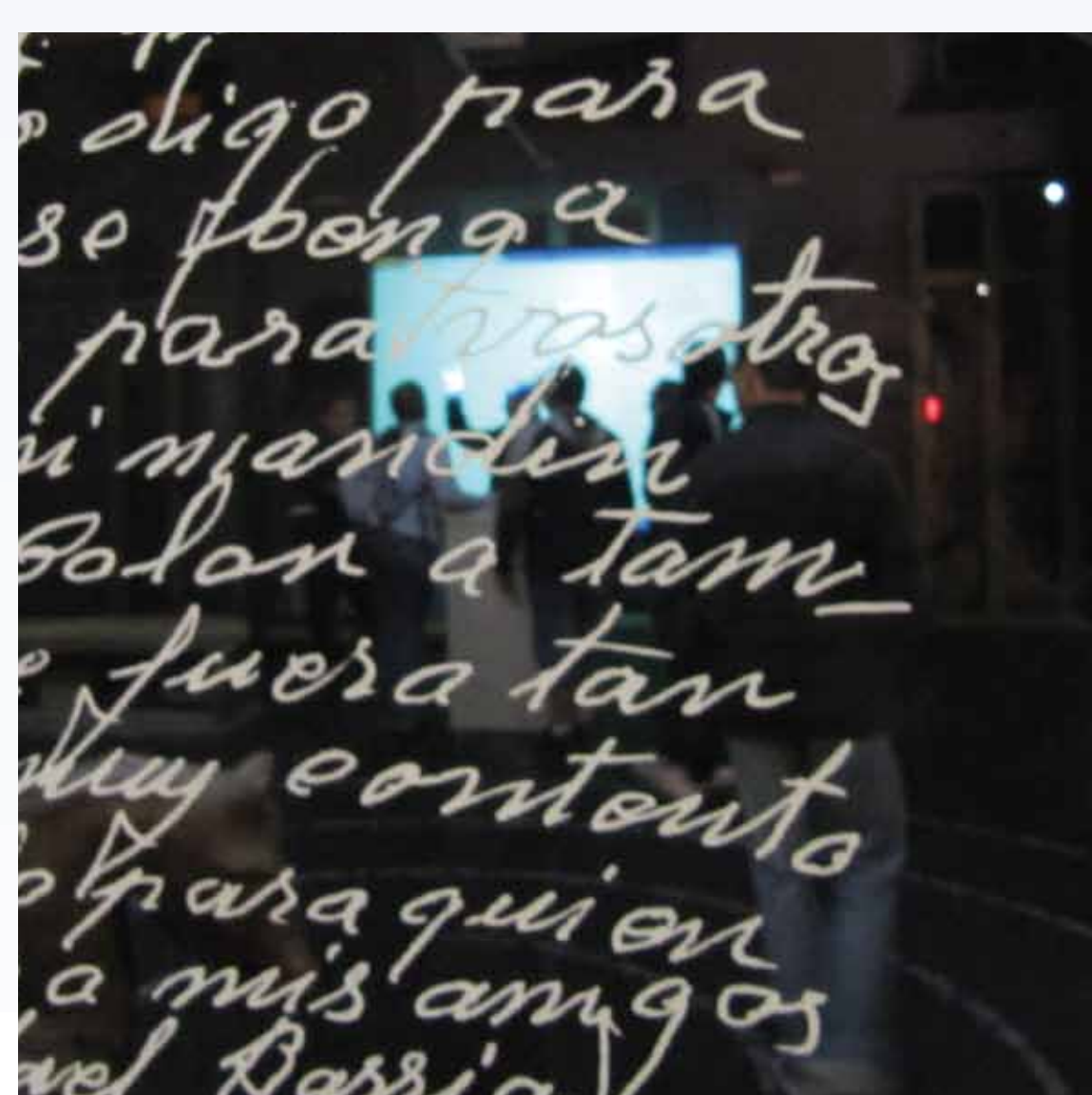
Programa de voluntariat de jardineria i mobiliari urbà al Parc Zoològic de Barcelona

Al programa del Parc Zoològic persones amb trastorn mental greu realitzen tasques de manteniment de l'hàbitat dels animals des del 2009

L'acompliment en múltiples contextos comunitaris permet valorar **l'acompliment real i les condicions del procés d'inserció** (determinació de suports)

(Guzmán, Pérez de Gracia y Munuera 2013)

Programa de participació social a la comunitat

Com valora la persona amb trastorn mental greu la rehabilitació?

Centre Dr. Emili Mira

Parc de Salut **MAR**
Barcelona

Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions. **INAD**

SANTA COLOMA CIUTAT **universitat**

Voluntariat social

"...sentiment d'utilitat... satisfacció, conèixer a altres persones, experiència i coneixements..."

"El benefici que m'ha aportat el programa del Zoo és treballar amb altres persones a través del companyonatge..."

"...dedicació, donar el millor de mi mateix, posar ganes en allò que faig i experiència..."

Programa esportiu

"L'esport m'ajuda a la recuperació d'hàbits, a sentir-me bé, a gaudir, però, per sobre de tot, el valor més important que em dóna és tornar a tenir... amistat"

"Em falten paraules i em sobren idees"

Teràpia assistida amb animals de companyia

"Em fa llàstima veure'ls allà tancats, com nosaltres... per això em sento feliç quan els treiem a passejar"

"Et donen estima a canvi de molt poc, no pregunten res..."

"Em mantenen la ment ocupada... no penso en bajanades... en el suïcidi i tot això... no escolto tantes veus, tal com venen se'n van... em donen pau"

Arteràpia

"M'ha anat bé per treballar aspectes com la vergonya i l'autocontrol"

"...destacaria una actitud: respecte"

"L'experiència viscuda... impressionant, espectacular i màgica"

Rehabilitació Psicosocial

De l'alienat a la persona

Ho ha fet possible:

Lundbeck

